

Výročná správa 2008

Zhrnutie

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu
zdravia pri práci

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Európska agentúra pre
bezpečnosť a ochranu
zdravia pri práci

Kľúčové činnosti v roku 2008

Úlohou Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EÚ-OSHA) je pomáhať pri ochrane zamestnancov v Európe prostredníctvom zhromažďovania, analyzovania a šírenia informácií o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a podporovania kultúry predchádzania úrazom a ochoreniam.

V roku 2008 to predstavovalo činnosti v niekoľkých kľúčových oblastiach, pretože agentúra sa snažila zdôrazňovať skutočnosť, že v čase globálnych hospodárskych problémov si organizácie nemôžu dovoliť podceňovať význam bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP).

Činnosť agentúry v roku 2008 vychádzala z dokumentu [Stratégia Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie rokov 2007-2012](#), ktorej cieľom je zníženie počtu úrazov a chorôb súvisiacich s prácou v celej EÚ a ktorá zdôrazňuje význam úlohy agentúry.

Správna rada agentúry taktiež prijala v roku 2008 novú päťročnú [Stratégiu agentúry na obdobie rokov 2009 - 2013](#), ktorá zahŕňa nový viacročný pracovný program úzko prepojený s dlhodobými cieľmi a hodnotami agentúry.

ZHROMAŽĎOVANIE A ANALÝZA INFORMÁCIÍ

V rámci svojich činností v oblasti zhromažďovania a analyzovania informácií o BOZP agentúra prostredníctvom svojho Európskeho observatória rizík (ERO) realizovala štúdiu uskutočniteľnosti rôznych metodík predvídania budúcich rizík v oblasti BOZP, ktoré môžu mať pôvod v nových technológiách a nových spôsoboch práce. *Projekt predbežného plánovania* agentúry bude zahŕňať výhľad na obdobie desiatich rokov a pomoc tvorcom politik, aby už teraz podnikli kroky na zachovanie bezpečnosti európskych zamestnancov..

Agentúra dokončila svoju [Odbornú prognózu o vznikajúcich chemických rizikách](#), ktorá je poslednou v rade významných správ, v ktorých sa zhromažďujú najnovšie informácie v rýchlo sa meniacich oblastiach súvisiacich s BOZP a

určujú témy, na ktoré musia výskumníci a tvorcovia politik zamerať svoju pozornosť. V správe o vznikajúcich chemických rizikách sa identifikujú skupiny látok vrátane karcinogénov a látok so senzibilizujúcimi a alergizujúcimi účinkami, ktoré sú mimoriadne dôležité vzhľadom na ich vplyv na zdravie pracovníkov.

Ďalšie publikácie Európskeho observatória rizík (ERO) sumarizujú stav poznania v oblastiach pracovných rizík poškodzujúcich pokožku, [expozičnú vibráciám](#) a účinky na zdravie, ako aj [nanočastice](#) a ich možné vplyvy na zdravie a bezpečnosť na pracovisku.

Projekt *BOZP v číslach* naďalej poskytuje podklady na predchádzanie úrazom a ochoreniam na pracovisku prostredníctvom porovnávanie štatistických údajov z rôznych zdrojov a európskych krajín. V roku 2008 sa projekt zameriaval na odpadové hospodárstvo a ochorenia dýchacích ciest.

Nová [Odborná prognóza o vznikajúcich psychosociálnych rizikách](#) preukázala ako je stále viac európskych zamestnancov ovplyvnených stresom a inými psychosociálnymi rizikami. Bol zorganizovaný seminár o psychosociálnych rizikách a ich dôsledkoch a v správe *BOZP v číslach: Stres* sú uvedené štatistické údaje súvisiace so stresom.

V roku 2008 sa začal [Európsky prieskum podnikov o nových a vznikajúcich rizikách \(ESENER\)](#). Tento projekt bude zahŕňať zhromažďovanie informácií od predstaviteľov a riadiacich zamestnancov v oblasti zdravia a bezpečnosti o spôsobe, akým sa v súčasnosti vykonáva manažment riadenia rizík na pracovisku s osobitným zameraním na psychosociálne riziká.

Ako súčasť [projektu NEW OSH ERA](#), ktorý pomáha koordinovať európsky výskum o nových a vznikajúcich rizikách sa podpísalo *Memorandum o spoločnom porozumení*. V memorande sa stanovujú témy, ktoré budú prioritou spoločných výskumných činností medzi rôznymi krajinami v Európe.

V oblasti *Informácií o pracovnom prostredí*, v rámci ktorej sa presadzuje spolupráca členských štátov, pokiaľ ide o zhromažďovanie informácií a výskum, agentúra vypracovala tri

dôležitú správu na podporu *Kampane za zdravé pracoviská* na obdobie rokov 2008 – 2009 o hodnotení rizík a zorganizovala udeľovanie *Ocenení za dobrú prax*, ktorými sa oceňujú podniky a iné organizácie, ktoré sa významne podieľali na presadzovaní hodnotení rizík na pracovisku.

Nová správa [Ochrana zamestnancov v hoteloch, reštauráciách a stravovacích službách \(HORECA\)](#) poskytuje prehľad v danom odvetví o niektorých rizikách, ktoré v ňom prevládajú a o spôsoboch, akými sa zamestnancii môžu chrániť.

Agentúra tiež vypracovala informácie o zdravotných a bezpečnostných rizikách v odvetví cestnej dopravy.

Pracuje sa na správe o ekonomických stimuloch, ktorá poskytne aktuálny pohľad na rôzne výhody, ktoré krajiny v Európe ponúkajú, aby podporili dobrú výkonnosť v oblasti BOZP. V prehľade literatúry o *BOZP a hospodárskej výkonnosti v malých a stredných podnikoch* sa skúma vzťah medzi ekonomickými výhodami a dobrými pracovnými podmienkami.

Agentúra sa zapojila do plánovania *projektu Propagácia ochrany zdravia pri práci*, v rámci ktorého sa budú zhromažďovať a šíriť informácie, ktoré môžu pomôcť pri rozvíjaní kampaní na podporu ochrany zdravia pri práci.

Boli vypracované praktické informácie o problémoch v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré postihujú zamestnancov odvetvia [čistiach a upratovacích služieb](#) ako aj prípadové štúdie o spôsoboch, ako oblasť bezpečnosti a zdravia pri práci integrovať alebo *zaradiť do hlavného prúdu* vzdelávania.

Na základe kampane o ochoreniach a poškodeniach podporno-pohybovej sústavy (MSD) *Obmedzte záťaž (Lighten the Load)* organizovanej v roku 2007 Agentúra uverejnila svoju *Správu o prevencii porúch podporno-pohybovej sústavy (Prevention report on MSDs)*, v ktorej poskytla rady ako predchádzať ochoreniam a poškodeniam podporno-pohybovej sústavy na pracovisku.

Uskutočnili sa prípravné práce a zber informácií zameraných na tému údržba budov a zariadení na pracovisku, ktorá bude predmetom celoeurópskej kampane agentúry

Zdravé pracoviská v období rokov 2010 - 2011.

V roku 2008 bola podpísaná zmluva na nové jediné tematické centrum, ktoré je konzorciom najdôležitejších inštitúcií v oblasti BOZP v celej EÚ. Tematické centrum bude pre agentúru hlavným poskytovateľom odborných informácií z oblasti BOZP. Zmluvu je možné predĺžiť až na obdobie štyroch rokov.

KOMUNIKÁCIA, KAMPANE A PROPAGÁCIA

Pokiaľ ide o činnosti zamerané na oznamovanie a šírenie informácií o BOZP, agentúra pracovala na propagácii [kampane o hodnotení rizík Zdravé pracoviská](#). Dôkladné hodnotenie rizík je základnom riadenia zdravia a bezpečnosti pri práci. Doteraz sa do kampane zapojilo viac ako 7 000 účastníkov, ktorí sa zúčastnili na seminároch, vzdelávacích podujatiach a tvorivých dielnach a distribuovali sa približne 2 milióny tlačových publikácií.

Je to prvá kampaň, ktorá má vychádzať z nového dvojročného modelu, ktorý poskytuje viac času na prípravu a ďalšiu činnosť, obzvlášť v presadzovaní dobrej praxe, a na vybudovanie sietí a partnerstiev, ktoré majú zásadný význam pre jej úspech. Do konca roka 2008 sa prihlásilo 17 organizácií a stali sa [oficiálnymi partnermi kampane](#).

Európsky týždeň bezpečnosti a zdravia pri práci, počas ktorého sa uskutočnili stovky podujatí a činností kampane v celej Európe, sa konal v dňoch 20. až 24. októbra 2008.

V rámci kampane sa zaviedol nový pružnejší model podpory pre kontaktné miesta, ktorými sú obvykle vnútroštátne orgány BOZP v rôznych európskych krajinách. *Asistenčný balík európskej kampane (ECAP)* je založený na poskytovní služieb prostredníctvom zmluvných dodávateľov agentúry.

[Záverečné podujatie kampane Obmedzte záťaž](#) sa uskutočnilo 26. februára 2008 a zahŕňalo [Európske ceny za dobrú prax](#), ktoré sa udelili organizáciám, ktoré významne prispeli k prevencii poškodení podporno-pohybovej sústavy.

Agentúra zverejnila svoju prácu prostredníctvom Google AdWords a propagovala svoje nové správy o psychosociálnych rizikách a odvetví hotelov,

reštaurácií a stravovacích služieb (HORECA) prostredníctvom lokálneho spravodajstva.

V roku 2008 sa uskutočnilo [Externé hodnotenie minulých kampaní agentúry](#) a jej iniciatív.

[Internetová stránka agentúry](#) bola doplnená o nové nástroje a jednotné vstupné body a do prevádzky bola uvedená aj internetová stránka obľúbenej kreslenej postavičky známej ako [Napo](#). Bol vytvorený užívateľský panel s cieľom monitorovať účinnosť internetovej stránky agentúry.

Agentúra pokračovala aj vo svojom programe publikovania a prinášania informácií o BOZP širokej škále čitateľov.

VYTVÁRANIE SIETÍ

Agentúra naďalej budovala svoje siete na úrovni EÚ, pričom styčná kancelária v Bruseli koordinovala jej prácu vo vzťahu k Európskej komisii, Európskemu parlamentu, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a ďalším inštitúciám.

Agentúra pokračovala v zapájaní sa do programov, prostredníctvom ktorých sa pripravujú krajiny na potenciálny vstup do EÚ harmonizovaním ich činností v oblasti zdravia a bezpečnosti s činnosťami existujúcich členských štátov.

V roku 2008 agentúra pokračovala vo svojej práci na posilnení spolupráce so svojimi medzinárodnými partnermi – osobitne s Medzinárodnou organizáciou práce (MOP), Svetovou zdravotnou organizáciou (WHO) a Výborom vrchných inšpektorov práce (SLIC) –

s cieľom vymieňať si skúsenosti a príklady dobrej praxe a nájsť súčinnosť vo vedení kampaní a činnostiach zameraných na zvyšovanie povedomia.

VÝHLAD NA ROK 2009

Oblasti, na ktoré sa osobitne sústredí pozornosť v roku 2009 budú zahŕňať implementáciu metodiky agentúry pre predvídanie nových a vznikajúcich rizík (pravdepodobne prioritne so zameraním na energiu a životné prostredie), zhromažďovanie údajov o rizikách, ktorým čelia ženy v zamestnaní ako súčasť projektu BOZP v číslach, predloženie prvých výsledkov [Prieskumu ESENER](#), vypracovanie správ o rizikách BOZP v odvetví dopravy a výskum verejného a súkromného obstarávania a jeho úlohy pri poskytovaní ekonomických stimulov pre dobrú BOZP.

Okrem toho, činnosti spojené s kampaňou v roku 2009 budú zahŕňať druhý rok [kampane Zdravé pracoviská](#) o hodnotení rizík s udeľovaním [cien za dobrú prax](#), sprístupnia sa správy o kampani a nástroje na hodnotenie rizík na internete a záverečné podujatie kampane sa uskutoční v novembri. Súčasne sa uskutočnia prípravy na budúcu kampaň agentúry Zdravé pracoviská, ktorá sa zameria na bezpečnú údržbu v období rokov 2010 – 2011.

V rámci kampane opäť vzniknú nové partnerstvá a podklady pre kampaň (vrátane internetovej stránky kampane) budú vypracované v 22 jazykoch.

Vykoná sa externé hodnotenie nového modelu kampane a nového finančného balíka ECAP.